

РОЗРОБКИ ЕТАЛОННОЇ МОДЕЛІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА ОСНОВІ ОНТОЛОГІЙ

Демченко В. О., Рижов О. А.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Сучасний фармацевтичний ринок вимагає наявності фахівців цієї галузі, які повинні мати відповідні компетенції. Для забезпечення конкурентоспроможного рівня кваліфікації майбутніх фахівців необхідно застосовувати сучасні технології навчання. В свою чергу, ці технології повинні бути орієнтовані на мобільне коригування моделі фахівця та забезпечувати індивідуалізацію освітніх програм і шляхів їх засвоєння в залежності від ступеня професійної здатності навчання та інтересів студентів. Новітні технології також повинні сприяти самореалізації самих студентів і приводити до створення освітніх продуктів, відповідних до визначених дисциплін в галузі. При цьому сам студент буде виступати суб'єктом свого навчання і мати можливість визначати індивідуальний шлях навчання, ставити навчальні цілі, обирати зміст і форми, а також брати участь у проектуванні особистого навчання.

Таким чином, впровадження інноваційних технологій в освіті фармацевтичних кадрів є актуальним до реалій сьогодення.

Однією з таких технологій є побудова еталонної моделі знань на основі формалізації їх структури з використанням онтологій.

Онтологія представляє собою формальне визначення загальної концептуалізації знань [Т. R. Gruber, 1993 <http://tomgruber.org/writing/onto-design.htm>]. Тому, модель на основі онтології повинна включати основні терміни і задає відношення між ними, які включають словниковий склад тематичної області, а також правила поєднання термінів та відношень для розширення словника. Її можна представити у вигляді концептуальної схеми, до складу якої буде входити структура даних, що включає всі релевантні класи об'єктів, їх зв'язки і правила (теореми, обмеження), прийняті в даній області.

Створення цієї моделі базується на матеріалі відповідно до програм навчання, яка має такі рівні, як створення словника, що включає структуру та терміни (вузли) та формування відношень між цими вузлами. У вузлах розміщується різна інформація у вигляді описових даних, схем, рисунків, тестів, презентацій, відео або аудіо інформації та ін., яка пов'язана з навчальними елементами. Це дає можливість будувати навчальну траєкторію для кожного студента.

Онтологічної моделі знань з кожної дисципліни включає відповідну кількість змістових модулів, до складу яких входить перелік визначених тем. Кожна з тем дисципліни містить словник термінів, графологічну структуру у вигляді графа онтології. До структури дисципліни включаються всі релевантні класи об'єктів дисципліни, їх зв'язки та правила (закони, обмеження).

Враховуючи швидкий ріст кількості і якості наукової інформації у фармацевтичній галузі, з'являється необхідність інтегрованого доступу до її джерел. Тому, онтологічна модель знань вже враховує зміни та доповнення інформації.

Таким чином, використання інноваційних технологій на основі побудови еталонної моделі знань веде до створення персональних методик навчання студентів, які сприяють пізнанню професійної інформації та, як наслідок, розвитку навичок до самостійного мислення і прийняття раціональних рішень. А з іншого боку, викладач як учасник відносин не тільки надає інформацію студентам і їх контролює, а інтерактивно взаємодіє з аудиторією.